

MEKSIKO – OČIMA MIĆE POPOVIĆA

Igrom slučaja u Meksiku sam se obreo u isto vreme kada i Mića Popović, maja 1975. Kada putuješ sa prijateljima ili poznanicima svet oko sebe ne vidiš samo svojim nego i njihovim očima.

Meksiko sam dobrim delom video očima svojih saputnika, ansambla Ateljea 212, među kojima je bio, mada nevoljko jer mrzi putovanja, i jedan takav duh kakav je Borislav Mihajlović Mihiz. On je sve video drukčije nego desetine drugih koji su me okružavali.

Mića Popović je manje pričao, a više skicirao i nešto ispisivao po svojim već poslovičnim sveskama sa dalekih putovanja. Rekao mi je da sve ovo što crta i piše namenjuje svom sinu Jovanu; umesto nekih budućih staračkih priča u zapečku za dugih zimskih večeri budućnosti. Možda baš nije tako rekao, ali meni se čini da jeste.

Posle tolikih godina preda mnom su ponovo ti crteži iz meksičkog dnevnika Miće Popovića. Izviru sa bele hartije impresije trenutka, likovi stanovnika najvećeg grada sveta, zaustavljeni doživljaji umetnika iz daleka, tragovi ljudi koji nikada neće znati da ih je opazilo ljudsko oko, doživeo duh i zabeležila izuzetna ruka.

Sećam se da sam u raznim periodima svoga života bar nekoliko dana posmatrao svet oko sebe očima Miće Popovića. U doba socrealizma obradovalo je lirsko platno „**Kritike u pejzažu**“. Svuda oko nas slike koje slave rad; odjednom slika dokonosti, slika o slikarstvu, slika o slikaru, slika o paru koji se zaustavio pred slikarom i kapriciozno kazuje neku neobaveznu reč. Radovale je ta neobaveznost, usred tolikih obaveza i naloga vremena.

A onda jednog dana, usred slikarstva sa pričom i porukom, Mićine slike koje ne pričaju ni o čemu, platna koja ne preslikavaju ništa, slike koje su materija, građa, tekstura – enformel.

I kada smo se već navikli da je Mića Popović slikar enformela, on nas iznenađuje novom likovnošću koja dozvoljava prodore stvarnosti u sliku, gotovo u svoj svojoj telesnosti. Mića Popović opominje i sebe i nas da vozovima kojim polazimo na izlete ili na velike svetske premijere odlaze i naši zlosrećni sugrađani, „gastarbajteri“, da po prljavim čekaonicama na parčetu novina čekaju taj svoj odlazak bez povratka, da je kora hleba sve manja, a da su Brojgel i Ribera naši savremenici.

Mića Popović u doba svoje pune zrelosti prolazi svetom sa osećanjem da je obavezan na angažman. A slikarske vrednosti? One se podrazumevaju. Iskustva slika iz doba „**Kritike u pejzažu**“, „**Sela Nepričava**“ i enformela sadržane su u fakturi slike koja prepoznaje svoj predmet.

Da Mića Popović prolazi svetom otvorenih očiju svedoče i deset serigrafija iz Meksika.

Mića Popović danas ima razumevanja za muku našeg čoveka, ali i za muku dalekog Meksikanca, za njegovu radost uprkos tegoba, za njegovo ponosito siromaštvo, za njegovu neponovljivost. Jednom rečju, Mića Popović, kao slikar, prolazi svetom sa svojom paletom, ali i sa svojom filozofijom i sa svojim smislom za socijalno, koje mu je nametnulo vreme, kao i tolikim slikarima pre njega.

Na ovim serigrafijama, osim drevne piramide Teotihuakana na jednom jedinom crtežu u drugom planu, prebivaju samo ljudska bića: bosonoga što čeka bez nade, zabrinuti starac na buretu, sirotinja kraj tezge trga Garibaldi, porodica na ćilimu, nepoznati jahač koji odlazi a ne zna ni što je dolazio, devojka što upitno dodiruje usne, ravnodušni ljudi u senci svojih sombrera.

Sve sami motivi koje je mogla da opiše i reč i pesma, i film i fotografija. Samo da nije toliko sunca na tim serigrafijama... Čudo tih crteža je sunce prisutno na njima, neponovljivi bljesak vrelih podneblja. Mića Popović je stvorio gustu senku, a sunce blista, jer je slikar znao tajnu kako da blista: da ne takne nevinost hartije.

Jovan Ćirilov,

Novembar, 1986.